

--

**Europos Sąjunga taps
demokratizuota.
Arba jos neliks!**

▶▶ DiEM25

Democracy in Europe
Movement 2025

EUROPOS DEMOKRATIZAVIMO MANIFESTAS

Kad ir koks būtų reiškiamas susirūpinimas dėl pasaulinės konkurencijos, migracijos ir terorizmo, tik viena perspektyva iš tikrųjų kelia baimę Europos galingiesiems – tai demokratija! Jie kalba demokratijos vardu, bet tik tam, kad praktiškai ją neigtų, iškreiptų ir slopintų. Jie siekia užgrobti, panaikinti, sužlugdyti, mistifikuoti, uzurpuoti ir manipuliuoti demokratija, siekdami nuslopinti jos energiją ir užgniaužti su ja susijusias galimybes.

Todėl, kad Europos tautos, demokratų vyriausybės yra tikras nakties košmaras:

- Briuselio biurokratijai (ir jos daugiau nei 10 000 lobistų)
- Jos hiphopo grupei – inspekcijoms ir Troikai, kuriuos jie suformavo kartu su niekieno nerinktais „technokratais“ iš kitų tarptautinių ir Europos institucijų
- Galinga Eurogrupė, kuri nesiremia nei įstatymu, nei sutartimi
- Išsisukantys bankininkai, fondų valdytojai ir vis atgimstantys oligarchai, niekad nenustojantys niekinti daugumos ir jos organizuoto reiškimosi
- Politinės partijos, kurios skelbia liberalizmą, demokratiją, laisvę ir solidarumą tik tam, kad atėjusios į valdžią atsisakytų pagrindinių principų
- Vyriausybės, kurios pakursto žiaurią nelygybę, imdamosi sau naudingų griežtų taupymo priemonių
- Medijų gigantai, kurie pavertė manipuliaciją baime tikru menu ir puikiu galios bei naudos šaltiniu
- Korporacijos, veikiančios išvien su slaptomis viešosiomis agentūromis, investuojančiomis į tą pačią baimę, kad skatintų slaptumą ir sekimą, kuris palenktų viešąją nuomonę, kaip jų pageidaujama.

Europos Sąjunga buvo išskirtinis laimėjimas, taikiai suvienijęs Europos žmones, kalbančius skirtingomis kalbomis, priklausančius skirtingoms kultūroms, įrodantis, kad buvo galima sukurti bendrą pagrindą žmogaus teisėms įgyvendinti visame kontinente, dar neseniai buvusiame žudikiško šovinizmo, rasizmo ir barbarybės gūžta. Europos Sąjunga galėjo būti išraiškingas Švyturys ant Kalvos, rodantis pasauliui, kaip taika ir solidarumas gali būti išplėsti iš šimtus metų trukusių konfliktų ir fanatizmo nasrų.

Deja, šiandien bendra biurokratija ir bendra valiuta skiria Europos žmones, kurie buvo pradėję vienyti nepaisydami skirtingų kalbų ir kultūrų. Konfederacija, kurią sudarė trumparegiai politikai, ekonominiu požiūriu naivūs pareigūnai ir finansiniu atžvilgiu nekompetentingi „ekspertai“, kurie vergiškai pasiduoda finansinių ir industrinių konglomeratų įsakams, verčiantiems europiečius susvetimėti ir kurstantiems pavojingas antieuropietiškas „grįžimo atgal“ nuotaikas.

Mūsų ES dezintegracijos pačiame centre slypi bjauri apgaulė: itin politizuotas, iš viršaus į apačią nukreiptas, neskaidrus sprendimų priėmimo procesas yra pateikiamas kaip „nepolitiškas“, „techninis“, „procedūrinis“ ir „neutralus“. Jo tikslas yra neleisti europiečiams vykdyti demokratinės pinigų, finansų, darbo sąlygų ir aplinkos kontrolės. Šios apgaulės kaina yra ne šiaip demokratijos pabaiga, bet ir vargana ekonominė politika:

- Euro zonos ekonomika nugarmėjo į bedugnę nuo griežtos ekonomikos uolos, ir rezultatas buvo nuolatinė recesija silpnesnėse šalyse ir mažos investicijos pagrindinėse šalyse
- ES šalys narės už euro zonos yra atskirtos, ieškančios įkvėpimo ir partnerių įtartinose vietose, kur jos greičiausiai bus pasitiktos siūlant neaiškius, suviliojančius laisvosios prekybos sandorius, kurie pakerta jų nepriklausomybę
- Beprecedentė nelygybė, mažinanti viltį ir skatinanti mizantropiją visoje Europoje

Dvi nelemtos alternatyvos yra labiausiai paplitusios:

- Pasitraukimas į nacionalinių valstybių kokoną
- arba pasidavimas Briuselio zonai be demokratijos

Privalo būti kitas kelias. Ir jis yra!

Tai kelias, kai visa oficialioji „Europa“ kiekviena savo ląstele pasipriešintų savo autoritarinėms nuostatom:

Demokratijos pakilimas!

Mūsų judėjimas **DiEM25** siekia skatinti tokį pakilimą.

Viena paprasta, radikali idėja suteikia motyvaciją **DiEM25**:

Demokratizuokime Europą! ES bus arba demokratizuota, arba ji išnyks!

Mūsų tikslas demokratizuoti Europą yra realistinis. Jis nėra utopiškesnis nei pirminis Europos Sąjungos sumanymas. Iš tiesų jis yra mažiau utopiškas nei pastanga išlaikyti gyvą dabartinę antidemokratišką, yrančią Europos Sąjungą.

Mūsų tikslas demokratizuoti Europą turi būti labai skubiai pasiektas, nes be labai staigaus starto gali būti neįmanoma įsitvirtinti, nepatyrus institucijų pasipriešinimo poveikio, kol Europa pasieks tašką, iš kurio jau negrįš atgal. Mes tam numatome dešimtmetį, iki 2025 m.

Jeigu mes nedemokratizuosime Europos iš vidaus, jeigu Europos autokratinės galios sugebės sustingdyti jos demokratizavimą, ES subyrės po savo puikybės našta, ji išsiskaidys, ir jos žlugimas pridarys nenusakomų sunkumų – ne tik Europoje.

KODĖL EUROPA PRARANDA SAVO INTEGRUOTUMĄ IR SIELĄ?

Pokariniais dešimtmečiais, kuriais iš pradžių ES buvo kuriama, nacionalines kultūras atgaivino internacionalizmo dvasia, nykstančios sienos, bendras klestėjimas ir aukštesni standartai, kurie suvienijo europiečius. Tačiau integracijos proceso viduje slėpėsi gyvatės kiaušinis.

Žvelgiant iš ekonominės perspektyvos, ES pradėjo gyvuoti kaip sunkiosios pramonės kartelis (vėliau prisijungęs ūkių savininkus), turėjo siekimą nustatyti kainas ir perskirstyti oligopolio pelnus, dalyvaujant Briuselio biurokratijai. Atsiradęs kartelis ir jo Briuselyje įsikūrę administratoriai bijojo liaudies ir niekino žmonių valdžios idėją.

Kantriai ir metodiškai depolitizavimo sprendimų priėmimo procesas pradėjo plėtotis ir rezultatas buvo sekiantis, bet nenutrūkstamas judėjimas link liaudies-pašalinimo-iš-demokratijos ir viso politikos darymo užmaskavimo visaapimančiu pseudotechnokratišku fatalizmu. Nacionaliniai politikai buvo maloniai apdovanoti už savo paklusnumą, pasisukimą į Komisiją, Tarybą, ECOFIN, Eurogrupę ir ECB, pajudėjimą į sritis, kur nėra politikos. Bet kas, kas priešinasis šiam depolitizavimo procesui, buvo apšauktas veikiančiu „prieš Europą“ ir laikomas stiprinančiu disonansą.

Tokiu būdu apgaulė suklestėjo pačioje ES širdyje, ir rezultatas buvo institucijų atsidavimas politikai, kas lemia nevirtį keliančius ekonominius duomenis ir sunkumus, kurių reikėtų išvengti. Tuo pat metu paprastų principų,

kuriuos savimi pasitikinti Europa kažkada suprato, dabar yra atsisakyta:

- Taisyklės turėtų egzistuoti, kad tarnautų europiečiams, o ne atvirkščiai
- Valiutos turėtų būti instrumentai, o ne tikslas pat savaime
- Bendra rinka yra suderinama su demokratija tik tokiu atveju, jeigu laikomasi nuostatos ginti silpnesnius europiečius ir saugoti aplinką, kuri yra demokratiškai išrinkta ir suformuota
- Demokratija negali būti prabanga, prieinama kreditoriams, ir nepasiekiamo skolininkams
- Demokratija yra esminis veiksnys apribojant kapitalizmo blogiausias, saviDestrukcinės tendencijas ir atveriant langą į naujas socialinės harmonijos ir tvariosios plėtros platumas

Reaguodamos į Europos kartelizuotos socialinės ekonomikos neišvengiamą nesugebėjimą atsitiesti po 2008 m. didžiosios recesijos, ES institucijos, dėl kurių įvyko ši nesėkmė, užsiėmė autoritarizmo eskalavimu. Kuo daugiau jos dusina demokratiją, kuo mažiau teisėta yra jų politinė valdžia, tuo stipriau veikia ekonomikos recesijos jėgos ir didesnis yra šių institucijų poreikis, kad kuo labiau įsigalėtų autoritarizmas. Tokiu būdu demokratijos priešai įgyja iš naujo sustiprėjusią galią, tuo pat metu prarasdami veikimo teisinį pagrindą ir palikdami viltį bei klestėjimo galimybę tik nedaugeliui (kurie tuo gali mėgautis tik už vartų ir tvorų, kurios reikalingos, kad atsitvertų nuo likusios visuomenės).

Tai yra nenumatytas procesas, kuriam vykstant Europos krizė priverčia žmones užsidaryti, nusiteikti priešišškai, sustiprina agresyvų šovinizmą, ksenofobiją. Nerimo privatizavimas, „kito“ baimė, ambicijų ir politikos nacionalizavimas iš naujo kelia tokią grėsmę, kaip bendrųjų interesų toksiška dezintegracija, dėl kurios Europa gali tik kentėti. Europos apgailėtina reakcija į savo bankininkystės ir skolinimosi krizes, pabėgėlių krizę, būtinybę turėti suderintą užsienio, migracijos ir antiterorizmo politiką – tai pavyzdžiai, kas atsitinka, kai solidarumas praranda prasmę:

- Europos integruotumui iškilusi grėsmė, kurią lėmė Atėnų pavasario žlugimas, toliau sekęs ekonominės „reformos“ programos, kuriai buvo lemta žlugti, primetimas
- Įprasta nuostata, kad kai valstybės biudžetas turi būti sustiprintas arba bankas išpirktas, visuomenės silpnieji turi mokėti už turtingiausių rentininkų nuodėmes
- Nuolatinis siekimas paversti preke darbą ir išstumti demokratiją iš darbo vietos
- Skandalinga „ne mūsų kiemo reikalai“ nuostata, kurios laikosi dauguma ES valstybių narių Europos krantus pasiekiančių pabėgėlių atžvilgiu, parodanti, kaip pažeistas Europos valdymo modelis lemia etikos nebebuvimą ir politinį paralyžių, taip pat įrodo, kad ksenofobija ne europiečių atžvilgiu seka po Europos vidinio solidarumo sumažėjimo
- Komiška frazė, kurią gauname, kai sudedame kartu tris žodžius „Europos“, „užsienio“, „politika“
- Lengvumas, su kuriuo Europos vyriausybės nusprendė po siaubingų Paryžiaus atakų, nutarus uždaryti sienas, nors dauguma jas surengusiųjų buvo ES piliečiai – dar vienas ženklas, kad moralinė panika, kuri apima Europos Sąjungą, negali suvienyti europiečių ir skatinti atsaką į bendras problemas

KAS TURI BŪTI DAROMA? MŪSŲ HORIZONTAS

Realistiškas supratimas reikalauja, kad mes siektume numatytų tikslų nustatydami realistišką laikotarpį. Todėl DiEM25 numato keturis proveržius, vykdomus reguliariais laiko tarpais, kad būtų sukurta visiškai demokratiška, funkcionali Europa iki 2025 m.

Dabar, šiandien, europiečiai visur jaučiasi nuvilti ES institucijų. Nuo Helsinkio iki Lisabonos, nuo Dublino iki Kretos, nuo Leipcigo iki Aberdyno. Europiečiai jaučia, kad greitai reikės aiškiai pasirinkti. Rinktis reikės tarp autentiškos demokratijos ir užmaskuotos dezintegracijos. Mes turime priimti sprendimą susijungti, siekdami

užtikrinti, kad Europa aiškiai renkasi autentišką demokratiją!
Jeigu klausiami, ko mes norime, ir kada me norime, atsakome:

TUOJ PAT: visiškas skaidrumas priimant sprendimus

- ES Tarybos, ECOFIN, FSM ir Eurogrupės susitikimai turi būti gyvai transliuojami
- Europos centrinio banko valdančiosios tarybos posėdžių protokolai turi būti paskelbti praėjus kelioms savaitėms po posėdžio
- Visi dokumentai, susiję su svarbiomis derybomis (pvz., Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės, „finansinės pagalbos“ paskolų, Didžiosios Britanijos statuso), kurios įvairiais atžvilgiais veikia Europos piliečių ateitį, turi būti publikuojami internete
- Privaloma lobistų registracija, nurodant jų klientų pavadinimus, jų atlygį ir pateikiant susitikimų su pareigūnais (rinktais ir nerinktais) įrašus

PER DVYLIKA MĖNESIŲ: sutelkti dėmesį į vykstančią ekonominę krizę, pasitelkiant esamas institucijas ir remiantis esamomis ES sutartimis

Europos vykstanti krizė plečiasi iš karto penkiose srityse:

- Viešoji skola
- Bankininkystė
- Neadekvatus investavimas
- Migracija
- Didėjantis skurdas

Visos penkios sritys yra šiuo metu paliktos nacionalinėms vyriausybėms, kurios bejėgės jose veikti. DiEM25 pateiks išsamius politiko pasiūlymus sueuropinti visas penkias, taip pat apribojant Briuselio diskrecinius įgaliojimus ir grąžinant įgaliojimus nacionaliniams parlamentams, regioninėms taryboms, miestų savivaldybėms ir bendruomenėms. Siūloma politika bus skirta esamoms institucijoms pertvarkyti (kūrybiškai iš naujo interpretuojant esamas sutartis ir susitarimus) siekiant stabilizuoti krizę tokiose srityse kaip viešoji skola, bankininkystė, neadekvatus investavimas, migracija ir didėjantis skurdas.

PER DVEJUS METUS: konstitucinė asamblėja

Europos žmonės turi teisę svarstyti Sąjungos ateitį ir pareigą paversti Europą (iki 2025 m.) visa apimančia demokratija su suvereniu parlamentu, gerbiančiu nacionalinius sprendimus ir besidalijančiu galiomis su nacionaliniais parlamentais, regioniniais susirinkimais ir savivaldybių tarybomis. Kad tai būtų padaryta, turi būti šaukiama jų atstovų asamblėja. DiEM25 skatins konstitucinę asamblėją, susidedančią iš atstovų, išrinktų remiantis transnacionaliniais mandatais. Šiandien universitetai, kurie kreipiasi į Briuselį dėl mokslinių tyrimų finansavimo, turi susirasti bendradarbių įvairiose valstybėse. Panašiai rinkimai į konstitucinę asamblėją turėtų būti pagrįsti mandatais, skirtais kandidatams iš daugelio Europos šalių. Sušauktoji konstitucinė asamblėja turėtų įgaliojimą priimti sprendimus dėl būsimos demokratinės konstitucijos, kur per dešimtmetį pakeis visas esamas Europos Sąjungos sutartis.

IKI 2025: konstitucinės asamblėjos sprendimų įgyvendinimas

Kas padarys pakeitimus?

Mes, Europos žmonės, privalome perimti Europos kontrolę iš nesuskaičiuojamų „technokratų“, prisitaikančių politikų ir šešėlyje veikiančių institucijų.

Mes esame iš visų žemyno kraštų ir mus vienija skirtingos kultūros, kalbos, akcentai, priklausomybė politinėms partijoms, ideologijoms, odos spalva, lyčių tapatybė, tikėjimas ir supratimas, kokia yra gera visuomenė.

Mes formuojame DiEM25, siekdami pereiti nuo Europos, kurioje veikia „Mes, vyriausybės“ ir „Mes, technokratai“, prie Europos, kurioje veiktume „Mes, Europos žmonės“.

Mūsų keturi principai:

- Europos žmonės negali būti laisvi, kol kitiems yra neprieinama demokratija
- Europos žmonės negali oriai gyventi, kol to negali kiti
- Europos žmonės negali tikėtis klestėjimo, jeigu kiti yra nemokūs ir išgyvena depresiją
- Europos žmonės negali augti, jei nėra pagrindinių prekių silpniausiems piliečiams, žmogaus plėtros, ekologinės pusiausvyros ir nuostatos nenaudoti iškasenų kuro pasaulyje, kuris keistųsi, bet nesikeistų planetos klimatas

Mes prisijungiame prie nuostabios europiečių tradicijos, pagal kurią jie per amžius kovojo su „protingu požiūriu“, kad demokratija yra prabanga, o silpnieji turi kentėti, kas jiems neišvengiama.

Visa širdimi, protu ir valia mes esame atsidavę šiems įsipareigojimams ir nusprendę pasiekti pokyčių, todėl deklaruojame:

Mūsų įsipareigojimas

Mes kviečiame europiečius prisijungti prie mūsų ir sukurti europiečių judėjimą, kurį mes vadiname DiEM25

- Kovoti kartu su europietiška valdžia, kuri iš esmės niekina demokratiją, ir demokratizuoti Europos Sąjungą
- Nutraukti visų politinių ryšių redukciją, kai jie verčiami galios ryšiais, užmaskuojant kaip techninius sprendimus
- Priversti ES biurokratiją vykdyti nepriklausomų Europos tautų valią
- Panaikinti įprastą korporacijų galios dominavimą piliečių valios atžvilgiu
- Iš naujo politizuoti taisykles, kurios valdo mūsų bendrą rinką ir valiutą

Mūsų manymu, nacionalinių partijų, kurios formuoja paviršutiniškas sąjungas Europos Parlamento lygmeniu, modelis yra pasenęs. Kova už demokratiją iš apačios (vietiniu, regioniniu arba nacionaliniu lygmeniu) yra būtina, tačiau ji bus nepakankama, jei vyks be tarptautinės strategijos, skirtos visos Europos koalicijai, skirtai Europai demokratizuoti. Europos demokratai turi susivienyti, suformuoti bendrą darbotvarkę, o paskui rasti būdų palaikyti ryšį su vietinėmis bendruomenėmis, pateikti darbotvarkę regioniniu ir nacionaliniu lygmeniu.

Mūsų svarbiausias tikslas – demokratizuoti Europos Sąjungą – yra susijęs su ambicija skatinti savivaldą (ekonominę, politinę ir socialinę) vietiniu, savivaldybės, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis; atverti valdžios koridorius visuomenei; aprėpti socialinius ir pilietinius judėjimus; ir išvaduoti visus vyriausybės lygmenis nuo biurokratinės ir korporacijų galios poveikio.

Mus įkvepia yra **proto, laisvės, tolerancijos** ir **vaizduotės** valdoma **Europa**, kuri galima tik esant visa apimančiam **skaidrumui**, tikram **solidarumui** ir autentiškai **demokratijai**. Mes siekiame šių tikslų:

- **Demokratinė Europa**, kurioje visa politinė galia kyla iš Europos nepriklausomų tautų valios
- **Skaidri Europa**, kurioje visas sprendimų priėmimo procesas vyksta, kai jį nagrinėja piliečiai

- **Suvienyta Europa**, kurioje piliečiai turi tiek pat bendro tarptautiniu, kiek ir nacionaliniu lygmeniu
- **Realistiška Europa**, kuri sau kaip užduotį numato radikalias, tačiau įgyvendinamas, demokratines reformas
- **Decentralizuota Europa**, kurioje centrinė galia naudojama siekiant maksimaliai sustiprinti demokratiją darbo vietose, miesteliuose, miestuose, regionuose ir valstybėse
- **Pliuralistinė Europa**, sudaryta iš regionų, etninių grupių, tikėjimų, tautybių, kalbų ir kultūrų
- **Lygiavinė Europa**, kuri pripažįsta skirtumus ir baigia diskriminuoti lyties, odos spalvos, socialinės klasės arba seksualinės orientacijos pagrindu
- **Išplėtos kultūros Europa**, kuri naudojasi žmonių kultūrine įvairove ir skatina ne tik didžiulės vertės kultūrinį palikimą, bet ir Europos disidentų artistų, muzikų, rašytojų ir poetų darbus
- **Socialinė Europa**, kuri pripažįsta, kad laisvė verčia kalbėti ne tik apie laisvę, susijusią su nesikišimu, bet ir apie pagrindines prekes, kurios suteikia laisvę, kai nepatiriama stoka ir išnaudojimas
- **Produktyvi Europa**, kuri nukreipia investicijas į bendrą, ekologija pagrįstą gerovę
- **Tvari Europa**, kuri gyvena pagal planetos išteklius, sumažindama iki minimalaus poveikio aplinkai ir palikdama tą kiekį iškasenų kurą žemėje
- **Ekologiška Europa**, įsitraukusi į tikrą pasaulinio masto žaliąją transformaciją
- **Kūrybiška Europa**, kuri išlaisvina piliečių vaizduotės novatoriškas galias
- **Technologinė Europa**, verčianti naujas technologijas tarnauti solidarumui
- **Savo istoriją prisimenanti Europa**, kuri siekia šviesios ateities, nesislėpdama nuo praeities
- **Internacionalinė Europa**, kuri vertina ne europiečius ne kaip reikalingus kokiems nors tikslams
- **Taiki Europa**, kurioje neeskaluojama įtampa Rytuose ir Viduržemio jūros regione, veikianti kaip tvirtovė tarp militarizmo ir ekspansionizmo sirenų
- **Atvira Europa**, kuri atvira idėjoms, žmonėms ir įkvėpimui, ateinančiam iš viso pasaulio, laikanti tvoras ir sienas silpnumo ženklais, skleidžiančiais nesaugumą saugumo vardan
- **Liberalizuota Europa**, kur privilegijos, išankstinės nuostatos, teisių nesuteikimas ir smurto grėsmė yra išnykusios, ir tai leidžia europiečiams apsieiti be stereotipinių vaidmenų, išnaudoti galimybes plėtoti jų potencialą, laisvai pasirinkti gyvenimo, darbo ir visuomenės partnerius.

Carpe DiEM25

www.diem25.org